

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ
આર/સ્પેશયલ સિવિલ એપ્લીકેશન નં. ૧૧૫૧૩/૨૦૧૪
સાથે
સિવિલ એપ્લીકેશન (ફોર ઇન્ટેરિમ રીલીફ) નં. ૧/૨૦૧૮
ઈન આર/સ્પેશયલ સિવિલ એપ્લીકેશન નં. ૧૧૫૧૩/૨૦૧૪
સાથે
આર/સ્પેશયલ સિવિલ એપ્લીકેશન નં. ૩૩૩૩/૨૦૨૨
સાથે
આર/સ્પેશયલ સિવિલ એપ્લીકેશન નં. ૭૩૨૩/૨૦૧૪
સાથે
સિવિલ એપ્લીકેશન (ફોર ઇન્ટેરિમ રીલીફ) નં. ૧/૨૦૧૮
ઈન આર/સ્પેશયલ સિવિલ એપ્લીકેશન નં. ૭૩૨૩/૨૦૧૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સંદીપ એન. ભટ્ટ

=====

અહેવાલ કરવાની મંજૂરી	હા	ના
	હા	

=====

ત્રિવેદી સુરેશભાઈ પ્રતાપભાઈ અને અન્યો

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્યો

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧,૨,૩,૪,૫ વતી શ્રી કે. બી. પૂજારા (૬૮૦)

સામવાળા નં. ૧ – રાજ્ય વતી શ્રી પાર્થ પટેલ, એ.જી.પી.

સામવાળા નં. ૫,૬ માટે નોટિસ પરત મળી નથી

સામવાળા નં. ૨,૩ માટે રૂલ બજાવાયેલ છે સામવાળા નં. ૪ માટે ઠક્કર એન્ડ પહવા એડવોકેટ્સ (૧૩૫૭) વતી સુશ્રી સિમરન પહવા

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સંદીપ એન. ભટ્ટ

તારીખ: ૨૫/૦૮/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧.૧ રૂલ તુરંત જ પરત કરવાપાત્ર છે. સંબંધિત સામવાળાઓના વિદ્વાન વકીલો સંબંધિત સામવાળાઓ વતી રૂલની નોટિસની બજવણીનો સ્વીકાર કરે છે.

૧.૨ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૧૫૧૩/૨૦૧૪ સિવાયની તમામ બાબતોમાં સમાન મુદ્દાઓ રહેલા છે, જેમાં અરજદારો તારીખ ૨૨.૦૧.૨૦૧૪ ના સરકારી ઠરાવ પસાર થતાં પહેલાં નિવૃત્ત થઈ ગયા હતા, જો કે, અરજદારોના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સંબંધિત સમયે, જ્યારે રાજ્ય સરકારની જવાબદારી અંગેનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો ત્યારે, સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૧૫૧૩/૨૦૧૪ ના આ અરજદારો સેવામાં હતા અને ત્યારબાદ તેઓ નિવૃત્ત થયા છે. તેથી, આ પાસાઓને ધ્યાનમાં લેતાં, તમામ અરજીઓ પર એકસાથે વિચારણા કરવામાં આવે છે અને આ સંયુક્ત ચુકાદા દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

૨.૧ વર્તમાન સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૧૫૧૩/૨૦૧૪ નીચે મુજબની રાહતો મેળવવા માટે દાખલ કરવામાં આવી છે:

"(એ) આ અરજી દાખલ (એડમિટ) કરવા અને તેને એસ.સી.એ. નં. ૭૩૨૩/૨૦૧૪ ની સાથે સાંભળવાનો નિર્દેશ કરવા તેમજ તેને મંજૂર કરવા;

(બી) એનેક્સર-એફ મુજબના વિવાદિત સરકારી ઠરાવ (જી.આર.) તારીખ ૨૨-૧-૨૦૧૪ ને રદબાતલ ઠેરવવા અને એવું ઠરાવવા, જાહેર કરવા તથા નિર્દેશ આપવા કે મહુવા નગરપાલિકાની હોસ્પિટલના કર્મચારીઓ એવા અરજદારો, તારીખ ૧-૫-૨૦૧૩ થી રાજ્ય સરકારની સેવામાં સમાવિષ્ટ (એવ્સોર્બ) થયેલા ગણાય, જે તારીખથી ઉક્ત હોસ્પિટલ તેની તમામ માળખાકીય સુવિધાઓ અને સ્ટાફ સાથે રાજ્ય સરકાર દ્વારા હસ્તગત કરવામાં આવી છે, જેવી જ રીતે અને તે જ લાભો સાથે જે એનેક્સર એચ કલેક્શન (Colly.), આઈ-કલેક્શન અને જે કલેક્શન મુજબ અનુક્રમે વેરાવળ-પાટણ સંયુક્ત નગરપાલિકા, સિદ્ધપુર નગરપાલિકા અને વિરમગામ નગરપાલિકાની હોસ્પિટલો રાજ્ય સરકાર દ્વારા હસ્તગત કરાતાં તેના કર્મચારીઓને આપવામાં આવ્યા હતા;

(સી) એવું ઠરાવવા, જાહેર કરવા તથા નિર્દેશ આપવા કે ભૂતપૂર્વ મહુવા નગરપાલિકા હોસ્પિટલના કર્મચારીઓ - વર્તમાન અરજદારો તેમની સેવાની શરતો બાબતે બરાબર સમાન વર્તનને પાત્ર છે, જેવું વર્તન ભૂતપૂર્વ વેરાવળ-પાટણ સંયુક્ત નગરપાલિકા, સિદ્ધપુર નગરપાલિકા અને વિરમગામ નગરપાલિકાની હોસ્પિટલોના કર્મચારીઓ સાથે તારીખ ૧-૫-૨૦૧૩ થી કરવામાં આવ્યું હતું, જે તારીખથી મહુવા નગરપાલિકાની હોસ્પિટલ તેની તમામ માળખાકીય

સુવિધાઓ અને સ્ટાફ સાથે રાજ્ય સરકાર દ્વારા હસ્તગત કરવામાં આવી છે;

(ડી) આ અરજીની સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ પેઝિંગ હોય ત્યાં સુધી, એનેક્સર-એફ મુજબના વિવાદિત સરકારી ઠરાવ તારીખ ૨૨-૧-૨૦૧૪ ના આગળના અમલીકરણ પર સ્ટે આપવાની કૃપા કરવી અને સામવાળા સત્તાધિકારીઓને નિર્દેશ આપવો કે તેઓ અરજદારોને તારીખ ૧-૫-૨૦૧૩ થી રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓ તરીકે ગણે, જે તારીખથી મહુવા નગરપાલિકાની હોસ્પિટલ રાજ્ય સરકાર દ્વારા હસ્તગત કરવામાં આવી છે, જે નામદાર હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવી શકે તેવા આગળના આદેશોને આધીન રહેશે;

(ઈ) અન્ય કોઈ પણ યોગ્ય અને ન્યાયી રાહત/લાભો આપવા;"

૨.૨ વર્તમાન સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૭૩૨૩/૨૦૧૪ નીચે મુજબની રાહતો મેળવવા માટે દાખલ કરવામાં આવી છે:

"(એ) આ અરજી દાખલ કરવા અને તેને મંજૂર કરવા;

(બી) એનેક્સર-એફ મુજબના વિવાદિત સરકારી ઠરાવ (જી.આર.) તારીખ ૨૨-૧-૨૦૧૪ ને રદબાતલ ઠેરવવા અને એવું ઠરાવવા, જાહેર કરવા તથા નિર્દેશ આપવા કે મહુવા નગરપાલિકાની હોસ્પિટલના કર્મચારીઓ એવા અરજદારો, તારીખ ૧-૫-૨૦૧૩ થી રાજ્ય સરકારની સેવામાં સમાવિષ્ટ થયેલા ગણાય, જે તારીખથી ઉક્ત હોસ્પિટલ તેની તમામ માળખાકીય સુવિધાઓ અને સ્ટાફ સાથે રાજ્ય સરકાર દ્વારા હસ્તગત કરવામાં આવી છે, જેવી જ રીતે અને તે જ લાભો સાથે જે એનેક્સર એચ કલેક્શન, આઈ-કલેક્શન અને જે કલેક્શન મુજબ અનુક્રમે વેરાવળ-પાટણ સંયુક્ત નગરપાલિકા, સિદ્ધપુર નગરપાલિકા અને વિરમગામ નગરપાલિકાની હોસ્પિટલો

રાજ્ય સરકાર દ્વારા હસ્તગત કરાતાં તેના કર્મચારીઓને આપવામાં આવ્યા હતા;

(સી) એવું ઠરાવવા, જાહેર કરવા તથા નિર્દેશ આપવા કે ભૂતપૂર્વ મહુવા નગરપાલિકા હોસ્પિટલના કર્મચારીઓ – વર્તમાન અરજદારો તેમની સેવાની શરતો બાબતે બરાબર સમાન વર્તનને પાત્ર છે, જેવું વર્તન ભૂતપૂર્વ વેરાવળ-પાટણ સંયુક્ત નગરપાલિકા, સિદ્ધપુર નગરપાલિકા અને વિરમગામ નગરપાલિકાની હોસ્પિટલોના કર્મચારીઓ સાથે તારીખ ૧-૫-૨૦૧૩ થી કરવામાં આવ્યું હતું, જે તારીખથી મહુવા નગરપાલિકાની હોસ્પિટલ તેની તમામ માળખાકીય સુવિધાઓ અને સ્ટાફ સાથે રાજ્ય સરકાર દ્વારા હસ્તગત કરવામાં આવી છે;

(ડી) આ અરજીની સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ પેનિંગ હોય ત્યાં સુધી, એનેક્સર-એફ મુજબના વિવાદિત સરકારી ઠરાવ તારીખ ૨૨-૧-૨૦૧૪ ના આગળના અમલીકરણ પર સ્ટે આપવાની કૃપા કરવી અને સામવાળા સત્તાધિકારીઓને નિર્દેશ આપવો કે તેઓ અરજદારોને તારીખ ૧-૫-૨૦૧૩ થી રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓ તરીકે ગણે, જે તારીખથી મહુવા નગરપાલિકાની હોસ્પિટલ રાજ્ય સરકાર દ્વારા હસ્તગત કરવામાં આવી છે, જે નામદાર હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવી શકે તેવા આગળના આદેશોને આધીન રહેશે;

(ઈ) અન્ય કોઈ પણ યોગ્ય અને ન્યાયી રાહત/લાભો આપવા;"

કેસની હકીકતો:-

૩. સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૭૩૨૩/૨૦૧૪ ની હકીકતો અન્ય શીર્ષક વાળી અરજીઓ જેવી જ છે, સિવાય કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં.

૧૧૫૧૩/૨૦૧૪ જેમાં અરજદારો તારીખ ૨૨.૦૧.૨૦૧૪ ના સરકારી ઠરાવ પસાર થતાં પહેલાં નિવૃત્ત થયા હતા. તેથી, અરજીના મેમોમાં જણાવ્યા મુજબ સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૭૩૨૩/૨૦૧૪ માંથી હકીકતો સંક્ષિપ્તમાં નીચે મુજબ લેવામાં આવી છે:

૩.૧ આ અરજીમાં અરજદારોનો કેસ એવો છે કે અરજદારોની નિમણૂક મહુવા નગરપાલિકા દ્વારા સંચાલિત હોસ્પિટલ, એટલે કે મહુવા મ્યુનિસિપલ મેડિકલ યુનિટમાં કર્મચારીઓ તરીકે કરવામાં આવી હતી. ઉક્ત હોસ્પિટલ મૂળ રાજ્ય સરકાર હસ્તક હતી અને વર્ષ ૧૯૫૨ માં, તેની મજબૂત આર્થિક સ્થિતિને કારણે તે મહુવા નગરપાલિકાને સોંપવામાં આવી હતી. જો કે, હાલમાં મહુવા નગરપાલિકાની આર્થિક સ્થિતિ સારી ન હોવાથી અને હોસ્પિટલ ચલાવવા માટે ભારે ખર્ચની જરૂર હોવાથી, મહુવા નગરપાલિકાએ તારીખ ૧૫.૦૧.૨૦૧૦ ના ઠરાવ દ્વારા આ હોસ્પિટલ તેની તમામ માળખાકીય સુવિધાઓ અને સ્ટાફ સાથે રાજ્ય સરકારને સોંપવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. રાજ્ય સરકારે આ હોસ્પિટલને ૨૦૦-બેડની હોસ્પિટલ તરીકે વિકસાવવા અને તેને જિલ્લા હોસ્પિટલનો દરજ્જો આપવાના ઉદ્દેશ્યથી તારીખ ૧૪.૦૯.૨૦૧૨ ના જી.આર. દ્વારા હસ્તગત કરવાની મંજૂરી આપી હતી, અને તારીખ ૩૦-૪-૨૦ ૧૩ ના જી.આર. દ્વારા રાજ્ય સરકારે સ્ટાફને રાજ્ય સરકારમાં સમાવવાનો નિર્ણય પેનિડંગ રાખીને તારીખ ૧-૫-૨૦૧૩ થી હોસ્પિટલ હસ્તગત કરી લીધી હતી. સ્ટાફને પગાર ચૂકવવાની વ્યવસ્થા રાજ્ય સરકાર અને કમિશનરના તારીખ ૪.૬.૨૦૧૩ અને ૧૦.૦૬.૨૦૧૩ ના આદેશો દ્વારા કરવામાં આવી હતી. હવે રાજ્ય સરકારે તારીખ

૨૨-૧-૨૦૧૪ નો જી.આર. બહાર પાડ્યો છે, જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે એવો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે કે હોસ્પિટલના હયાત પર કર્મચારીઓને રાજ્ય સરકાર હેઠળની જનરલ હોસ્પિટલ મહુવામાં ચાલુ રાખવામાં આવશે, જાણે કે તેઓ તેમની નિવૃત્તિ સુધી મહુવા નગરપાલિકામાંથી ડેપ્યુટેશન (પ્રતિનિયુક્તિ) પર હોય, નગરપાલિકાના તે જ પગાર અને સેવા તેમજ શિસ્તના નિયમો સાથે, પરંતુ તેઓ સેવામાં રહેશે ત્યાં સુધી તેમના પગાર અને ભથ્થાં રાજ્ય સરકાર દ્વારા ચૂકવવામાં આવશે અને તેમની નિવૃત્તિના લાભો માટે રાજ્ય સરકાર જવાબદાર રહેશે નહીં. ઉક્ત તારીખ ૨૨.૦ 1 .૨૦૧૪ નો જી.આર. મહુવા નગરપાલિકા દ્વારા હોસ્પિટલને તેની તમામ માળખાકીય સુવિધાઓ અને સ્ટાફ સાથે રાજ્ય સરકારને સોંપવા માટે પસાર કરાયેલા ઠરાવોના અક્ષર અને ભાવનાથી સ્પષ્ટપણે વિપરીત હોવાથી, નગરપાલિકાએ તારીખ ૧૦.૦૨.૨૦૧૪ ના રોજ એક રજૂઆત ઓલરેડી કરી દીધી છે. જ્યાં સુધી અરજદારોનો સંબંધ છે, તેઓ રાજ્ય સરકારના ઉપરોક્ત નિર્ણયથી ગંભીર રીતે નારાજ છે કારણ કે તે આવી હોસ્પિટલોના કર્મચારીઓને રાજ્ય સરકારની સેવામાં સમાવવાની રાજ્ય સરકારની જાહેર કરાયેલી નીતિથી સ્પષ્ટપણે વિપરીત છે, અને તે અરજદારો સાથે અન્ય નગરપાલિકાઓની અન્ય હોસ્પિટલોના બરાબર સમાન સ્થિતિ ધરાવતા કર્મચારીઓની સરખામણીમાં ભેદભાવભર્યું વર્તન કરે છે, જે હોસ્પિટલો રાજ્ય સરકાર દ્વારા હસ્તગત કરવામાં આવી છે, એટલે કે વેરાવળ-પાટણ સંયુક્ત નગરપાલિકા, સિદ્ધપુર નગરપાલિકા અને વિરમગામ નગરપાલિકાની હોસ્પિટલો, જેમાં ઉક્ત હોસ્પિટલોના સંબંધિત કર્મચારીઓને રાજ્ય સરકારના

કર્મચારીઓને મળવાપાત્ર તમામ લાભો સાથે રાજ્ય સરકારની સેવામાં સમાવી લેવામાં આવ્યા છે.

૩.૨ આ અરજીમાં અરજદારોનો કેસ આગળ એવો છે કે મહુવા નગરપાલિકાની હોસ્પિટલે માત્ર વર્તમાન અરજદારો જ નહીં પરંતુ અન્ય કેટલાય વ્યક્તિઓને પણ રોજમદાર (daily-wage) ધોરણે નોકરીએ રાખ્યા હતા અને ઉક્ત હોસ્પિટલ તારીખ ૦૧.૦૫.૨૦૧૩ થી રાજ્ય સરકાર દ્વારા હસ્તગત કરાયા બાદ તેઓને તેમના પગાર ચૂકવવામાં આવ્યા ન હતા અને તેથી આવા ૨૯ રોજમદાર કર્મચારીઓએ આ નામદાર કોર્ટનો એસ.સી.એ. નં. ૩૪૩૪/૨૦૧૩ દ્વારા સંપર્ક કર્યો હતો અને તેઓએ ઉક્ત અરજીમાં તેમના પગારની ચૂકવણીના નિર્દેશ માટે સિવિલ એપિલિકેશન (વચગાળાની રાહત માટે) નં. ૨૦૧૪ ની ૧૧૦૦ દાખલ કરી હતી. ઉક્ત આદેશમાં આ નામદાર કોર્ટે પેરેગ્રાફ-૧૪ માં સ્પષ્ટપણે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

"૧૪ એ બાબતે કોઈ શંકા નથી કે હોસ્પિટલના વહીવટને સંચાલિત કરતી શરતો અને નિંયમો રાજ્ય સરકારના હાથમાં છે કારણ કે હોસ્પિટલ મહુવા નગરપાલિકા પાસેથી હસ્તગત કરવામાં આવી છે. મહુવા નગરપાલિકાની હવે આ સંબંધમાં કોઈ જવાબદારી રહેતી નથી કારણ કે રાજ્ય સરકારે કોઈ પણ પૂર્વ શરતો વિના મ્યુનિસિપાલિટી પાસેથી સ્ટાફ અને માળખાકીય સુવિધાઓ સાથે હોસ્પિટલ હસ્તગત કરી લીધી છે."

આ અરજીમાં અરજદારોનો આગળ એવો કેસ છે કે સમાન કારણોસર અને અરજીના મેમોમાં જે વિગતવાર જણાવવામાં આવ્યું છે અને રજૂ કરવામાં આવ્યું

છે તે ધ્યાનમાં લેતાં, વર્તમાન અરજદારો આ અરજીમાં માંગવામાં આવેલી રાહતો મેળવવા માટે હકદાર છે.

૪. અરજદારો વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે. બી. પૂજારા, સામવાળા-રાજ્ય વતી વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી પાર્થ પટેલ અને સામવાળા નં. ૪ વતી ઠક્કર એન્ડ પહવા એડવોકેટ્સ તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી સિમરન પહવાને સાંભળવામાં આવ્યા.

અરજદારો વતી રજૂઆતો:-

૫.૧ અરજદારોના વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે. બી. પૂજારાએ ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે અરજદારોને વેરાવળ-પાટણ મ્યુનિસિપાલિટી તેમજ સિદ્ધપુર નગરપાલિકાના કર્મચારીઓની જેમ સમાન વર્તન મળવું જોઈએ જ્યાં સરકારે મ્યુનિસિપાલિટીના કર્મચારીઓને સમાવી લીધા છે. તેમણે દલીલોનો ઉદ્દેશ કર્યો અને રજૂઆત કરી કે મહુવા મ્યુનિસિપલ મેડિકલ યુનિટ (હોસ્પિટલ) મૂળ રાજ્ય સરકારની માલિકીની હતી. ત્યારબાદ, વર્ષ ૧૯૫૨ માં, તેની મજબૂત આર્થિક સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને તે મહુવા નગરપાલિકાને સોંપવામાં આવી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી કે તારીખ ૨૯.૧૨.૨૦૦૯ અને ત્યારબાદ તારીખ ૧૫.૦૧.૨૦૧૦ ના રોજ, મેડિકલ બોર્ડ અને મહુવા નગરપાલિકાની સામાન્ય સભાએ તમામ મિલકતો, જમીન, મકાનો, સ્ટાફ, સાધનો વગેરે સાથે હોસ્પિટલ રાજ્ય સરકારને સોંપવાનો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો. તેમણે રજૂઆત કરી કે તારીખ ૧૪.૦૯.૨૦૧૨ ના રોજ, રાજ્ય સરકારે ઉક્ત હોસ્પિટલ હસ્તગત કરવાની મંજૂરી આપતો જી.આર. બહાર પાડ્યો હતો. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે તારીખ ૩૦.૦૪.૨૦૧૩ ના રોજ,

રાજ્ય સરકારે તારીખ ૦૧.૦૫.૨૦૧૩ થી હોસ્પિટલ હસ્તગત કરવા માટે અન્ય એક જી.આર. તારીખ ૩૦.૦૪.૨૦૧૩ બહાર પાડ્યો અને પ્રચલિત નિયમોને આધીન રાજ્ય સરકારમાં તેમના સમાવેશના નિર્ણય પડતર રહેવા સુધી હોસ્પિટલના સ્ટાફને ડેપ્યુટેશન પર ગણવા માટે કામચલાઉ આદેશ પસાર કર્યો. તેમણે રજૂઆત કરી કે તારીખ ૨૨.૦૧.૨૦૧૪ ના રોજ, રાજ્ય સરકારે તારીખ ૨૨.૦૧.૨૦૧૪ નો જી.આર. બહાર પાડ્યો, જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે એવો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો કે હોસ્પિટલના પર કર્મચારીઓને રાજ્ય સરકાર હેઠળની જનરલ હોસ્પિટલ મહુવામાં ચાલુ રાખવામાં આવશે, જાણે કે તેઓ નગરપાલિકામાંથી તેમની નિવૃત્તિ સુધી ડેપ્યુટેશન પર હોય, તે જ પગાર સાથે, પરંતુ તેઓ સેવામાં રહેશે ત્યાં સુધી તેમના પગાર રાજ્ય સરકાર દ્વારા ચૂકવવામાં આવશે અને રાજ્ય સરકાર તેમની નિવૃત્તિના લાભો માટે જવાબદાર રહેશે નહીં. તેમણે રજૂઆત કરી કે ત્યારબાદ, રાજ્ય સરકાર દ્વારા નિવૃત્તિના લાભોની ચૂકવણીના સંબંધમાં જી.આર. ૨૨.૦૧.૨૦૧૪ માં ઉલ્લેખિત શરતો સુધારવા માટે મહુવા નગરપાલિકા દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવી હતી અને, તેથી, તેમણે રજૂઆત કરી કે આ અરજીઓ દ્વારા, અરજદારો રાજ્ય સરકારની એ કાર્યવાહીને પડકારી રહ્યા છે જેમાં તેઓ નિવૃત્ત થાય ત્યાં સુધી મહુવા નગરપાલિકામાંથી સરકારી હોસ્પિટલમાં ડેપ્યુટેશન પર ગણવામાં આવ્યા છે અને નગરપાલિકાના સમાન પગાર અને સેવા નિયમો સાથે નિવૃત્તિના લાભોનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે.

૫.૨ અરજ સાથે જોડેલા દસ્તાવેજોનો ઉલ્લેખ કરીને, તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે અન્ય હોસ્પિટલોના સમાન સ્થિતિ ધરાવતા કર્મચારીઓ એટલે કે વેરાવળ-પાટણ સંયુક્ત નગરપાલિકા, સિદ્ધપુર નગરપાલિકા, વિરમગામ નગરપાલિકા વગેરે, જે રાજ્ય સરકાર દ્વારા હસ્તગત કરવામાં આવી છે, તેઓને રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓને મળવાપાત્ર તમામ લાભો સાથે રાજ્ય સરકાર દ્વારા સેવામાં સમાવી લેવામાં આવ્યા છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે આ હોસ્પિટલોના તમામ કર્મચારીઓને રાજ્ય સરકારમાં સમાવી લેવામાં આવ્યા હતા અને તેમના પગાર નિર્ધારણ તે મુજબ કરવામાં આવ્યા હતા અને પેન્શનરી લાભોના હેતુ માટે નગરપાલિકાની હોસ્પિટલમાં તેમની સેવામાં જોડાવાની મૂળ તારીખથી સેવાની સાતત્યતા આપવામાં આવી હતી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે હોસ્પિટલની સાથે હોસ્પિટલનો સમગ્ર સ્ટાફ રાજ્ય સરકાર હેઠળ આવે છે અને સ્ટાફ હવે રાજ્યના કર્મચારીઓને લાગુ પડતા સેવા નિયમો દ્વારા સંચાલિત થશે. છેલ્લે, તેમણે રજૂઆત કરી કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૧૫૧૩/૨૦૧૪ માં, કર્મચારીઓ તારીખ ૨૨.૦૧.૨૦૧૪ ના જી.આર. પહેલાં નિવૃત્ત થયા હતા પરંતુ જ્યારે રાજ્ય સરકારે ઉક્ત હોસ્પિટલ હસ્તગત કરવાની મંજૂરી આપતો તારીખ ૧૪.૦૮.૨૦૧૨ નો જી.આર. બહાર પાડ્યો ત્યારે તેઓ સેવામાં હતા અને, તેથી, તેઓ પણ અન્ય કર્મચારીઓને મળનારા સમાન લાભો મેળવવા માટે હકદાર છે. તેમણે એમ પણ રજૂઆત કરી કે કલ્યાણકારી રાજ્ય હોવાના નાતે સામવાળા-સત્તાધિકારી આવા કર્મચારીઓના લાભો નકારીને આ

બાબતનો આવો અતિ-તકનીકી (hyper-technical) દષ્ટિકોણ ન લઈ શકે જેઓ વર્ષ ૨૦૧૪ ના જી.આર. પહેલાં આવી તુરંત ગ્રાઉન્ડ પર નિવૃત્ત થયા છે.

૫.૩ તદુપરાંત, તેમણે રજૂઆત કરી કે કેટલાક અન્ય રોજમદારો પણ રાખવામાં આવ્યા હતા અને ઉક્ત હોસ્પિટલ રાજ્ય સરકાર દ્વારા લેવામાં આવ્યા પછી તેઓને પગાર ચૂકવવામાં આવ્યો ન હતો અને, તેથી, ૨૯ રોજમદારોએ એસ.સી.એ. નં. ૩૪૩૪/૨૦૧૩ દાખલ કર્યો હતો અને તેઓએ તેમના પગારની ચૂકવણીના નિર્દેશ માટે વચગાળાની રાહત માટે ઉક્ત અરજીમાં સી.એ. નં. ૧૧૦૦/૨૦૧૪ દાખલ કરી હતી અને જે આ નામદાર કોર્ટ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી કે તારીખ ૨૬.૦૨.૨૦૧૪ નો જી.આર. બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો અને ૧૨૫ વ્યક્તિઓના માનવબળને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને તે જી.આર. માં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે હયાત પર કર્મચારીઓને તેમની નિવૃત્તિ સુધી ડેપ્યુટેશન પર હોય તે રીતે સીમિત રાખવામાં આવશે અને બાકીની ૭૩ જગ્યાઓ રાજ્ય સરકારના નિયમો અને વિનિયમો અનુસાર ભરવામાં આવશે. તેમણે રજૂઆત કરી કે વર્તમાન અરજદારોને સમાવવાની રાજ્ય સત્તાધિકારીની આવી કાર્યવાહી અયોગ્ય, અતાર્કિક અને મનસ્વી છે અને તે સમાન સ્થિતિ ધરાવતા કર્મચારીઓ સાથે કરાયેલા ભેદભાવભર્યા વર્તન સમાન છે અને, તેથી, તેમણે રજૂઆત કરી કે વર્તમાન અરજી મંજૂર કરવી જરૂરી છે.

સામવાળા-રાજ્ય વતી રજૂઆતો:-

૬.૧ એથી ઉલટું, સામવાળા-રાજ્ય વતી વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી પાર્થ પટેલે આ બાબતમાં વિગતવાર દલીલ કરી છે અને દલીલો પૂર્ણ થયા બાદ તેમણે લેખિત રજૂઆતો સબમિટ કરી છે. તેમણે રજૂઆત કરી કે રાજ્ય સરકારે સરકારી ઠરાવ તારીખ ૨૨.૦૧.૨૦૧૪ અન્વયે મહુવા નગરપાલિકાના કુલ ૫૨ કર્મચારીઓની સેવાઓ ડેપ્યુટેશન પર ચાલુ રાખવાનો નિર્ણય લીધો હતો, જેમાં કલોઝ (૫) મુજબ કર્મચારીઓના પગાર અને ભથ્થાં માટે માત્ર રાજ્ય જ સંપૂર્ણપણે જવાબદાર રહેશે, જ્યારે નિવૃત્તિના લાભો કલોઝ (૬) મુજબ નગરપાલિકા દ્વારા વહન કરવામાં આવશે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે રાજ્ય સરકાર પેન્શનરી લાભો માટે જવાબદાર નથી કારણ કે ડેપ્યુટેશન પછી પણ, અરજદારોને હજુ પણ તેમની મૂળ સંસ્થા એટલે કે મહુવા નગરપાલિકાના કર્મચારીઓ ગણવામાં આવે છે અને ઉક્ત ડેપ્યુટેશન તેના સાચા અર્થમાં નવી ભરતીમાં પરિણમતું નથી, અને તેથી, અરજદારોને તેમની મૂળ સેવા એટલે કે નગરપાલિકાના સભ્યો તરીકે ચાલુ રાખવાના રહેશે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે તેઓને તમામ હેતુઓ માટે નગરપાલિકાના કર્મચારીઓ તરીકે ગણવાના રહેશે કારણ કે ડેપ્યુટેશન રોજગારની સ્થિતિમાં ફેરફાર કરતું નથી: કર્મચારીઓ તેમની મૂળ સંસ્થાના જ રહેશે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે અરજદારોની શરૂઆતમાં મહુવા નગરપાલિકા દ્વારા નિમણૂક કરવામાં આવી હતી અને તેઓ તેમના ભરતી નિયમોને આધીન હતા. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે નગરપાલિકામાં નિમણૂક પામતા પહેલાં તેઓ ક્યારેય રાજ્ય સરકારની કોઈ ભરતી પ્રક્રિયામાંથી પસાર થયા ન હતા. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે તેમના સેવા રેકૉર્ડની ચકાસણી કરતાં એવું

માલૂમ પડ્યું હતું કે તેઓ ભરતી નિયમો અનુસાર જિલ્લા કક્ષાની હોસ્પિટલ માટે જરૂરી શૈક્ષણિક લાયકાત, ઉંમર, અનુભવ વગેરે ધરાવતા ન હતા અને, તેથી, કર્મચારીઓને ડેપ્યુટેશન પર લેવામાં આવ્યા હતા અને તેમને રાજ્યની સેવાઓમાં સમાવવાનું શક્ય ન હતું. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે વાસ્તવમાં, તેમની સેવાઓ સમાન પગાર પર ચાલુ રાખવાની મંજૂરી આપીને રાજ્ય દ્વારા સુરક્ષિત કરવામાં આવી હતી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે વેરાવળ-પાટણ નગરપાલિકાના કિસ્સામાં જ્યાં રાજ્ય સરકારે તારીખ ૧૮.૧૨.૧૯૯૬ ના સરકારી ઠરાવ દ્વારા હોસ્પિટલ હસ્તગત કરી હતી, તે ઠરાવના પેરા ૫.૨ થી ૫.૪ માં સ્પષ્ટપણે ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે જે કર્મચારીઓને સમાવવાના છે તેઓ ભરતી નિયમો અનુસાર જરૂરી શૈક્ષણિક લાયકાત, ઉંમર, અનુભવ વગેરે ધરાવતા હોવા જોઈએ અને તેમને જગ્યાના પગાર ધોરણનો લઘુત્તમ પગાર ચૂકવવામાં આવશે અને વધુમાં, તેમની સેવાઓને રાજ્યની સેવાઓમાં જોડાયાની તારીખથી નવી સેવા તરીકે ગણવામાં આવશે. આમ, ત્યાંના કર્મચારીઓને તેઓ લાયકાત ધરાવતા હોવાનું જણાયા બાદ સમાવવામાં આવ્યા હતા.

૬.૨ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે વર્તમાન અરજદારો રાજ્યની સેવાઓમાં સમાવવાનો દાવો કરી શકતા નથી કારણ કે તેમની નિમણૂક ક્યારેય રાજ્ય દ્વારા કરવામાં આવી ન હતી. રાજ્યનો ઉદ્દેશ્ય ઉક્ત હોસ્પિટલ દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી તબીબી સુવિધાઓમાં સુધારો કરવાનો હતો અને હોસ્પિટલનું માળખું વ્યાપક જાહેર હિતમાં કોઈ પણ અડચણ વિના સુધરે તે જોણ્યાच्या હેતુથી, નગરપાલિકાના સ્ટાફને ડેપ્યુટેશન પર રાખવામાં આવ્યો હતો, અને તેમને

નગરપાલિકા દ્વારા ચૂકવવામાં આવતો હતો તે જ પગાર આપવામાં આવ્યો હતો. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે અહીંના અરજદારો, નગરપાલિકામાં તેમની પ્રારંભિક નિમણૂકના સમયે સારી રીતે જાણતા હતા કે નગરપાલિકા પાસે પેન્શન આપવાની કોઈ નીતિ નથી, પરંતુ જ્યારે રાજ્ય સરકાર દ્વારા તેમને ડેપ્યુટેશન પર લેવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો ત્યારે તેમણે સમાવવાની માંગ કરતો ઉક્ત નિર્ણય પડકાર્યો કારણ કે તેઓ એ હકીકતથી વાકેફ હતા કે જો તેઓ સમાવિષ્ટ થઈ જશે તો તેમને પેન્શનરી લાભો મળશે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે એ ઉદ્દેશ કરવો પ્રસ્તુત છે કે જ્યારે વિવાદિત સરકારી ઠરાવ તારીખ ૨૨.૦ ૧ . ૨૦૧૪ અન્વયે નિર્ણય લેવામાં આવ્યો ત્યારે મોટા ભાગના અરજદારો નિવૃત્તિની અણી પર હતા. તેથી, અરજદારો દ્વારા કરવામાં આવેલો આવો દાવો બિલકુલ અસ્વીકાર્ય છે અને તે ફગાવી દેવાને પાત્ર છે.

૬.૩ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે ડેપ્યુટેશન અને સમાવેશ (absorption) એ રાજ્ય સરકારના નીતિ વિષયક નિર્ણયનો ભાગ છે અને, તેથી, તે અરજદારોની તરફેણમાં કોઈ કાયદેસર પ્રસ્થાપિત અધિકાર (vested right) ઊભો કરતો નથી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે જ્યાં સુધી અન્ય નગરપાલિકાઓના કિસ્સાઓનો સંબંધ છે, એ જરૂરી નથી કે એકવાર રાજ્યે કોઈ ચોક્કસ કેસ માટે નિર્ણય લીધો હોય, તો તે હંમેશાં માટે અનુસરવો જ જોઈએ, ખાસ કરીને જ્યારે આ મુદ્દામાં નીતિ વિષયક નિર્ણય સામેલ હોય. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે તે રાજ્ય પરના નાણાકીય પરિણામોના આધારે દરેક કેસમાં સમયાંતરે બદલાય છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે વર્તમાન કેસમાં, રાજ્ય પર

લાંબા સમય સુધી મોટો નાણાકીય બોજ પડશે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે જો અરજીઓ મંજૂર કરવામાં આવે તો પેન્શન એ વન-ટાઇમ પેમેન્ટ નથી પરંતુ માસિક ખર્ચ છે, ભવિષ્યમાં પેન્શનરી લાભો તરફ સતત જવાબદારી રહેશે.

૬.૪ છેલ્લે, તેમની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, તેમણે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના નીચેના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખ્યો છે:

(i) કુણાલ નંદા વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા, ૨૦૦૦ (૫) એસસીસી ૩૬૨ માં અહેવાલ થયેલ, સંબંધિત પેરા પેરા ૬ છે.

(ii) અશોક કુમાર રતિલાલ પટેલ વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા, ૨૦૧૨ (૭) એસસીસી ૭૫૭ માં અહેવાલ થયેલ, સંબંધિત પેરા પેરા ૧૧ છે.

૬.૫ ઉપરોક્ત રજૂઆતોના પ્રકાશમાં, તેમણે સબમિટ કર્યું કે વર્તમાન અરજીઓ બરતરફ થવાને પાત્ર છે.

સામવાળા-નગરપાલિકા વતી રજૂઆતો:-

૭. સામવાળા નં. ૪-નગરપાલિકા વતી ઠક્કર એન્ડ પહવા એડવોકેટ્સ તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી સિમરન પહવાએ પણ વિદ્વાન એ.જી.પી. દ્વારા કોર્ટ સમક્ષ કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને સમર્થન આપ્યું છે અને લેખિત રજૂઆત પણ ફાઈલ કરી છે, જે નીચે મુજબ છે:

૧. અરજદારોએ સામવાળાઓ, ખાસ કરીને સામવાળા નં. ૧ થી ૩ પાસેથી ગ્રેયુઈટી, પેન્શન, કમ્પ્યુટેડ પેન્શનના નિવૃત્તિના લાભોની માંગણી કરી છે. તેથી, સામવાળા નં. ૪ નગરપાલિકા સામે કોઈ સીધી પ્રાર્થના નથી.

૨. સામવાળા નં. ૪ નગરપાલિકા તેના કોઈપણ કર્મચારીને પેન્શન ચૂકવતી નથી અને નગરપાલિકાના કામદારો માત્ર ગ્રેયુઈટી અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ માટે જ હકદાર છે.

૩. અરજદાર દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ કરાયેલા આવા તમામ કામદારો રાજ્ય સરકાર હેઠળ કામ કરી રહ્યા છે અને પગાર રાજ્ય સરકાર દ્વારા ચૂકવવામાં આવી રહ્યો છે અને તેથી, સામવાળા નં. ૪ ને પેન્શન કે અન્ય કોઈ આવા લાભો ચૂકવવા માટે જવાબદાર ઠેરવી શકાય નહીં.

૪. રાજ્ય સરકાર ૭મા પગાર પંચ મુજબ પગાર અને નિવૃત્તિના લાભો ચૂકવી રહી છે, જ્યારે સામવાળા નં. ૪ નગરપાલિકાના કર્મચારીઓને ૬ઠ્ઠા પગાર પંચ મુજબ પગાર અને નિવૃત્તિના લાભો ચૂકવવામાં આવી રહ્યા છે. આવી પરિસ્થિતિમાં, જો આ નામદાર કોર્ટ નગરપાલિકાને આવો કોઈ લાભ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપે છે, તો તે નગરપાલિકાના કર્મચારીઓ અને હોસ્પિટલના કર્મચારીઓ વચ્ચે ભેદભાવમાં પરિણમશે.

૫. એ સ્વીકૃત હકીકત છે કે નગરપાલિકા ભારે નાણાકીય કટોકટીનો સામનો કરી રહી છે અને તેથી, વર્ષ ૨૦૧૩ માં રાજ્ય દ્વારા હોસ્પિટલ હસ્તગત કરવામાં આવી હતી. નગરપાલિકાએ વાસ્તવમાં રાજ્ય સરકાર પાસેથી રૂ. ૫.૫૨ કરોડની લોન લીધી છે જે હજુ પરત કરવાની બાકી છે. નાણાકીય કટોકટીના કારણે નગરપાલિકા દ્વારા છેલ્લા ૫ વર્ષથી તેના કર્મચારીઓને આવા કોઈ નિવૃત્તિના લાભો ચૂકવવામાં આવ્યા નથી. આજની તારીખે, સ્થાપના ખર્ચ (establishment expenditure) ૪૮% ની બહાર છે અને તેથી પણ, નગરપાલિકાએ તારીખ ૧૬.૭.૨૦૧૯ ના આદેશ દ્વારા તેના કર્મચારીઓને ૬ઠ્ઠા પગાર પંચના લાભો આપતો તેનો ઠરાવ પાછો ખેંચી લીધો હતો.

૬. રાજ્ય સરકારે તારીખ ૧.૫.૨૦૧૩ થી હોસ્પિટલનો વહીવટ સંભાળી લીધો છે અને તેથી, જો કોઈ લાભો હોય તો, અરજદારોને ૧૦૦% લાભો ચૂકવવા માટે માત્ર રાજ્ય સરકાર જ જવાબદાર છે.

૭. વાસ્તવમાં, નગરપાલિકાએ અધિક નિયામક, આરોગ્ય વિભાગને તારીખ ૧૦.૨.૨૦૧૪ નો પત્ર (સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૧૫૧૩/૨૦૧૪ નું એનેક્સર-જી) પાઠવીને જણાવ્યું હતું કે જ્યારે નગરપાલિકા હોસ્પિટલ સંભાળતી હતી, તે સમયે પણ રાજ્ય સરકાર કર્મચારીઓને લાભો આપતી હતી. તેથી, વર્ષ ૨૦૧૩ માં રાજ્ય સરકાર દ્વારા હોસ્પિટલ હસ્તગત કરાયા પછી, નગરપાલિકા તેના કર્મચારીઓને આવા લાભો આપવા માટે જવાબદાર નથી, અન્યથા, સ્થાપના ખર્ચમાં જબરદસ્ત વધારો થશે.

૮. સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૩૪૩૪/૨૦૧૩ માં સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૧૦૦/૨૦૧૪ માં પસાર કરાયેલા તારીખ ૪.૨.૨૦૧૪ ના આદેશ દ્વારા, આ નામદાર કોર્ટે ઠરાવ્યું છે કે એ બાબતે કોઈ શંકા નથી કે હોસ્પિટલના વહીવટને સંચાલિત કરતી શરતો અને નિયમો રાજ્ય સરકારના હાથમાં છે કારણ કે હોસ્પિટલ મહુવા નગરપાલિકા પાસેથી હસ્તગત કરવામાં આવી છે. મહુવા નગરપાલિકાની હવે આ સંબંધમાં કોઈ જવાબદારી રહેતી નથી કારણ કે રાજ્ય સરકારે કોઈ પણ પૂર્વ શરતો વિના મ્યુનિસિપાલિટી પાસેથી સ્ટાફ અને માળખાકીય સુવિધાઓ સાથે હોસ્પિટલ હસ્તગત કરી લીધી છે.

૯. તદુપરાંત, તારીખ ૧૩.૧.૨૦૨૧ ના સરકારી ઠરાવને (જેના દ્વારા નગરપાલિકાએ આવા ખર્ચના ૨૫% ચૂકવવાના હતા) સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૦૨૩૫/૨૦૨૩ દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો છે અને તે ન્યાયિક નિર્ણય માટે પડતર છે.

૭.૨ ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, તેમણે આ અરજી ફગાવી દેવા પ્રાર્થના કરી છે.

વિશ્લેષણ અને તારણો:-

૮.૧ મેં સંબંધિત પક્ષકારો દ્વારા કોર્ટ સમક્ષ કરવામાં આવેલી સામસામી રજૂઆતો પર વિચાર કર્યો છે. મેં એ હકીકત પર પણ વિચાર કર્યો છે કે અરજદારો વર્ષોથી મહુવા ન્યુનિસિપાલિટીમાં સેવા આપી રહ્યા છે અને જ્યારે રાજ્ય સત્તાધિકારી દ્વારા તેમને ડેપ્યુટેશન પર ગણવામાં આવ્યા ત્યારે અરજદારો નિવૃત્તિની અણી પર હતા. સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૧૫૧૩/૨૦૧૪ માં, અરજદારો તારીખ ૨૨.૦૧.૨૦૧૪ ના સરકારી ઠરાવ પસાર થતાં પહેલાં નિવૃત્ત થયા હતા, પરંતુ તેઓ વર્ષ ૨૦૧૨ માં સેવામાં હતા, જ્યારે રાજ્યે હોસ્પિટલનો વહીવટ હસ્તગત કરવાનો નિર્ણય લીધો હતો. રેકૉર્ડ પરથી અને ખાસ કરીને પક્ષકારોની દલીલો પરથી એ પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે સમાન સ્થિતિ ધરાવતા વ્યક્તિઓ, જેઓ જરૂરી લાયકાત ધરાવે છે, તેમને રાજ્ય સરકારમાં સમાવી લેવામાં આવ્યા છે; અને વર્તમાન કેસમાં, રાજ્યે અરજદારોને કાં તો તેઓ જરૂરી શૈક્ષણિક લાયકાત અથવા ઉંમર વગેરે ધરાવતા ન હોવાને કારણે સમાવ્યા નથી, જે રાજ્ય સરકારના ભરતી નિયમોને અનુરૂપ નથી. એ પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે વર્તમાન કેસની હકીકતોને અન્ય નગરપાલિકાઓ કરતાં અલગ રીતે જોવાની જરૂર છે કારણ કે વેરાવળ-પાટણ નગરપાલિકાના કિસ્સામાં, એક વિશિષ્ટ કલોઝ છે કે જે વ્યક્તિઓ રાજ્ય સરકારના ભરતી નિયમો અનુસાર જરૂરી લાયકાત ધરાવે છે, તેમને રાજ્ય સરકારમાં સમાવવામાં આવશે.

૮.૨ એ બાબત વિવાદિત નથી કે નિમણૂકના સમયે, અરજદારોની નિમણૂક નગરપાલિકા દ્વારા કરવામાં આવી હતી અને નગરપાલિકા દ્વારા તેમની પસંદગી કરવામાં આવી હતી અને તેઓ વર્ષોથી નગરપાલિકામાં સેવા આપી રહ્યા હતા. અરજદારો એ જાણતા હતા કે મ્યુનિસિપાલિટી પાસે પેન્શન આપવાની કોઈ નીતિ નથી. માત્ર એટલા માટે કે રાજ્યે નગરપાલિકા સાથે સેવાઓ લેવાનું અને નિમણૂક આપવાનું નક્કી કર્યું હતું અથવા ડેપ્યુટેશન પર સેવાઓ લેવાનું અથવા સમાવવાના હેતુ માટે નિર્ણય કર્યો હતો, તે રાજ્યની નીતિ અને પ્રચલિત નિયમો તેમજ જી.આર. ને ધ્યાનમાં રાખીને રાજ્ય દ્વારા વિચારણા કરવી જરૂરી છે. વર્તમાન કેસમાં, એમ કહી શકાય નહીં કે રાજ્યે તેની નીતિને અનુરૂપ કામ કર્યું નથી. અરજદારોના આવા હિતોને તેમના કેસો ડેપ્યુટેશન પર ગણીને સુરક્ષિત કરવામાં આવ્યા હતા અને તે હદ સુધી, તેઓને તે પગાર મળી રહ્યો છે જે તેઓ નગરપાલિકાના કર્મચારીઓ તરીકે મેળવતા હતા. તદુપરાંત, એ સ્વીકૃત સ્થિતિ છે કે મહુવા મ્યુનિસિપાલિટી પાસે પેન્શન આપવા અંગેની કોઈ નીતિ નથી અને, તેથી, અધિકારના ભાગ રૂપે, અરજદારો માત્ર રાજ્યે હોસ્પિટલનો વહીવટ સંભાળી લીધો છે તે આધારે રાજ્ય સરકાર પાસેથી લાભ મેળવવાનો દાવો કરી શકે નહીં.

૮.૩ એ પણ ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર છે કે જ્યારે રાજ્યે વર્ષ ૨૦૧૪ ના જી.આર. માં ડેપ્યુટેશન પરના અરજદારોની સેવાઓ અંગે વિશિષ્ટ જોગવાઈ કરી છે, ત્યારે હવે અરજદારો માત્ર એટલા માટે રાજ્યને તેમને સમાવવા માટે મજબૂર કરી શકતા નથી કારણ કે કેટલીક નગરપાલિકાઓ માટે રાજ્ય સરકારે કર્મચારીઓને

સમાવવાનો નિર્ણય લીધો છે. સમગ્ર પરિસ્થિતિ, નાણાકીય પરિણામો અને સંબંધિત સમયે પ્રચલિત નીતિને ધ્યાનમાં રાખીને પણ રાજ્ય દ્વારા નિર્ણય લેવો જરૂરી છે અને, તેથી, આવા મુદ્દાનો નિર્ણય કરતી વખતે, આ કોર્ટ જ્યારે બાબતમાં નીતિનો મુદ્દો સામેલ હોય ત્યારે ન્યાયિક સમીક્ષા (judicial review) ની સત્તાઓનો ઉપયોગ ન કરી શકે. વર્તમાન કેસમાં, મારો એવો અભિપ્રાય છે કે અરજદારોનો ઉક્ત પડકાર રાજ્ય સરકારના નીતિ વિષયક નિર્ણયમાંથી ઉદ્ભવે છે અને, તેથી, રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રી અને સામસામે પક્ષકારોની દલીલોની ચકાસણી પરથી, મારો એવો અભિપ્રાય છે કે આ એવો યોગ્ય કેસ નથી કે જેમાં એમ કહી શકાય કે ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૧૬ નું કોઈ પણ પ્રકારે ઉલ્લંઘન થયું છે અને એમ પણ કહી શકાય નહીં કે સમાન સ્થિતિ ધરાવતી વ્યક્તિઓ વચ્ચે કોઈ ભેદભાવ થયો છે.

૮.૪. હવે, સામવાળા-રાજ્યના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા જે ચુકાદાઓ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તેનો ઉલ્લેખ કરવો ફળદાયી રહેશે, જે આ પ્રમાણે છે:

(i) કુણાલ નંદા (ઉપરોક્ત), સંબંધિત પેરા પેરા ૬ છે, જે નીચે મુજબ છે:

"૬. કરવામાં આવેલી કાનૂની રજૂઆતો પર પણ કોઈ પણ પ્રકારની ગુણવત્તા (merits) નથી. એ સુસ્થાપિત છે કે જ્યાં સુધી ડેપ્યુટેશન પરના કર્મચારીનો જે વિભાગમાં તે ડેપ્યુટેશન પર કામ કરે છે ત્યાં કાયમી સમાવેશ માટેનો દાવો કાયદાનું બળ ધરાવતા કોઈ વૈધાનિક નિયમ, વિનિયમ અથવા આદેશ પર આધારિત ન હોય, ત્યાં સુધી ડેપ્યુટેશન પરનો કર્મચારી સમાવેશ માટેના આવા કોઈ પણ દાવામાં આગ્રહ રાખી શકે નહીં અને સફળ થઈ શકે નહીં. ડેપ્યુટેશનનો

મૂળભૂત સિદ્ધાંત જ એ છે કે સંબંધિત વ્યક્તિને ગમે ત્યારે અને કોઈપણ સમયે કાં તો વિભાગોની વિનંતી પર તેની મૂળ સ્થિતિમાં સેવા આપવા માટે તેના મૂળ વિભાગમાં પરત (repatriate) મોકલી શકાય છે અને આવી વ્યક્તિનો ડેપ્યુટેશન પર લાંબો સમય ચાલુ રહેવાનો કે જે વિભાગમાં તે ડેપ્યુટેશન પર ગયો હતો ત્યાં સમાવિષ્ટ થવાનો કોઈ કાયદેસર પ્રસ્થાપિત અધિકાર નથી. રામેશ્વર પ્રસાદ વિરુદ્ધ એમ.ડી., યુ.પી. રાજકીય નિર્માણ નિગમ લિમિટેડ અને અન્ય [1999 (8) SCC 381] માં અહેવાલ થયેલા ચુકાદાનો સંદર્ભ અયોગ્ય છે કારણ કે, તેમાં વિચારણા સમાવેશ માટેના વૈધાનિક નિયમો અને તે નિયમોના વ્યાપના પ્રકાશમાં હતી. એવો દાવો કે સમાવેશ માટે તેણે ગ્રેજ્યુએટ હોવું જરૂરી નથી અને સર્વિસ કેન્ડિડેટ હોવાને કારણે, ૧૦ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરવા પર તેને ડિગ્રી ધરાવવાની જરૂરિયાતમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી છે, તે માત્ર ફગાવી દેવા ખાતર જ ઉદ્દેશ કરવા પાત્ર છે. સામાન્ય વિભાગનું વલણ એ છે કે ડેપ્યુટેશન પરના કર્મચારીનો સમાવેશ સીધા ક્વોટા સામે હોવાથી, સીધી ભરતી માટે નિર્ધારિત મૂળભૂત શૈક્ષણિક લાયકાત એટલે કે ડિગ્રી હોવી જ જોઈએ અને આવશ્યક છે અને આવી વ્યક્તિના દાવાની સરખામણી તે વિભાગમાં ઓલરેડી સેવામાં હોય તેવા ઉમેદવારની બઢતી પર ધ્યાનમાં લેવાના દાવા સાથે થઈ શકે નહીં, તે તદ્દન યોગ્ય છે અને તેને સમર્થન મળવા પાત્ર છે અને અમે ઉક્ત દાવામાં કોઈપણ પ્રકારની ત્રુટી જોતા નથી."

(ii) અશોક કુમાર રતિલાલ પટેલ વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા, ૨૦૧૨ (૭) એસસીસી ૭૫૭ માં અહેવાલ થયેલ, સંબંધિત પેરા પેરા ૧૧ છે, જે નીચે મુજબ છે:

"૧૧. અપીલકર્તા વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે અપીલકર્તાનો કેસ ડેપ્યુટેશન પર બદલીનો કેસ ન હતો પરંતુ નિમણૂક અને પસંદગી માટેની તમામ યોગ્ય પ્રક્રિયાઓ અનુસર્યા બાદ ડેપ્યુટેશન પર નિમણૂકનો કેસ હતો. પસંદગીમાં કોઈ ગેરકાયદેસરતાની ગેરહાજરીમાં, સામવાળાઓ માટે નિમણૂકની ઓફર રદ કરવાનું ખુલ્લું ન હતું. આવી કાર્યવાહી મનસ્વી છે અને ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ નું ઉલ્લંઘન કરે છે."

નિષ્કર્ષ:

૮.૫ ઉપરોક્ત સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતાં અને કાયદાની સુસ્થાપિત સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતાં કે આવી બાબતોમાં આ કોર્ટ પાસે ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાઓ ખૂબ જ મર્યાદિત છે. એમ કહી શકાય નહીં કે વર્તમાન અરજદારોની સેવાઓ ડેપ્યુટેશન પર ગણીને તેમને મોટું નુકસાન (prejudice) થયું છે. માત્ર એટલા માટે કે અન્ય મ્યુનિસિપાલિટીના કિસ્સામાં, રાજ્ય સરકારે તે બાબત ધ્યાનમાં લીધી છે અને ખાસ કરીને જ્યારે રાજ્ય સરકાર દ્વારા રજૂ કરાયેલો સ્પષ્ટ કેસ એવો છે કે અરજદારો સરકારી નિયમો અનુસાર જરૂરી શૈક્ષણિક લાયકાત, ઉંમર વગેરે ધરાવતા નથી અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં લેતાં કે જ્યારે અરજદારો નગરપાલિકાની સેવામાં ભરતી થયા ત્યારે રાજ્યે કોઈ ભાગ લીધો ન હતો, એમ કહી શકાય નહીં કે રાજ્ય સત્તાધિકારી માટે તેમને મહેકમમાં સમાવવા ફરજિયાત છે અને, તેથી, મને વર્તમાન અરજીઓમાં કોઈ ગુણવત્તા જણાતી નથી અને, તેથી, ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ મારી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને હસ્તક્ષેપ કરવા માટે કોઈ આધાર ન હોવાથી વર્તમાન અરજીઓ બરતરફ થવાને

પાત્ર છે અને, તેથી, વર્તમાન અરજીઓ ગુણવત્તા વગરની જણાતાં બરતરફ કરવામાં આવે છે અને આથી બરતરફ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ નથી. જોડાયેલી સિવિલ એપિલિકેશન્સનો તદનુસાર નિકાલ કરવામાં આવે છે.

રૂલ ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ સંદીપ એન. ભટ્ટ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.